

Justitiedepartementet

Vårt datum: 2025-04-29
Vårt diarienummer: ADM/2025:312
Ert datum: 2025-02-07
Er beteckning: Ju2025/00311

Kopia till Utbildningsdepartementet

Remittering av promemorian Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har utifrån sitt verksamhetsområde inga synpunkter på de förslag som presenteras i promemorian. Myndigheten vill dock upplysningsvis påpeka följande.

10.3 Sysselsättning och ersättning (3 kap.)

Rätten till studiemedel

CSN har fått information om att personer som omfattas av fängelselagen, sedan en tid tillbaka, inte längre får studera på eftergymnasial nivå. Det gäller vad CSN förstår oavsett om fängelsestraffet verkställs på eller utanför anstalt. För det fall att detta skulle ändras kan en sådan person ha rätt studiemedel för sina eftergymnasiala studier. Om fängelsestraffet verkställs på anstalt har personen enbart rätt till bidragsdelen inom studiemedlet, medan den som verkställer straff utanför anstalt kan få studiemedel i form av både bidrag och lån på samma sätt som andra studerande.¹ Utöver detta påverkas rätten till studiemedel inte av var personen avtjänar sitt fängelsestraff eller om studierna bedrivs (på distansstudier eller genom reguljära studier) vid en läroanstalt i Sverige eller utomlands inom EES och Schweiz.

Rätten till studiehjälp

Rätten till studiehjälp är beroende av om en studerande, som är intagen på kriminalvårdsanstalt, bedriver studier inom anstalten eller är inskriven vid en studiehjälpsberättigad utbildning.² Detta gäller oavsett om den studerande avtjänar sitt fängelsestraff i Sverige eller utomlands.

¹ Personer som omfattas av fängelselagen kan inte få studiemedel för studier på grundläggande eller gymnasial nivå (3 kap. 18 § studiestödsförordningen (2000:655) och 11 kap. 2 § Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel).

² 7 kap. 4 § Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:6) om studiehjälp

21.2 Folkbokföring

I studiestödssammanhang finns flertalet bestämmelser där en persons bosättning direkt eller indirekt påverkar rätten till studiestöd. CSN önskar att lagstiftaren tydliggör om personer som är placerade och avtjänar sitt fängelsestraff utomlands, även vid tillämpningen av studiestödslagen (1999:1395) eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, ska anses vara bosatta i Sverige. Detta då de fortsatt är folkbokförda i Sverige men har sin hemvist utomlands.

Beslut om detta remissvar har fattats av enhetschefen Jeanette Lundqvist efter föredragning av utredarna Henrik Strömberg Croné och Alexandra Swenning. I arbetet med remissvaret har även verksjuristen Helena Fällman och utredaren Viktoria Sarwien deltagit.

Jeanette Lundqvist

Alexandra Swenning

Henrik Strömberg Croné